

Izhaja vsako soboto zjutraj. Vsaka druga številka ima poučno zabavno lustrirano prilogo „Družinski Prijatelj“.

Uredništvo „Zarje“ je v Trstu Via dell'Acquedotto št. 91. (prilicje). Tja je treba nasloviti vse rokopise, ki naj se objavijo v listu ali pa v prilogi „Družinski Prijatelj“. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

ZARJA

Upravištvo „Zarje“ je v Trstu, ulica delle Poste št. 9. Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Naročnina „Zarje“ s prilogo je za vse leto naprej po pošti K 6. — za pol leta K 3.

Posamezne številke po 6 v. Cena inseratom je 10 vinarjev za enostopno petito vrsto. Pri večkratnem objavljenju primeren popust. Poštno-hranični nega računa št. 6439

Današnja številka obsega 6 strani in ima prilogo „Družinski Prijatelj“.

Slov. kat. narod. abiturienti na Koroškem.

Slovenski kat. nar. abiturienti so napravili 14. in 15. t. m. svoj sestanek v Velikovcu na Koroškem in s pomočjo tamošnjega izobraž. društva „Lipa“ ljudsko veselico, pri kateri so igrali Medvedovo dramo „Za pravdo in srce“. Ko so par dni pred prireditvijo za vso stvar zvedeli tamošnji Nemci, so zagnali velikanski krik in vik, čeč da je nemška posest v nevarnosti. V naglici je bila sklicana izvanredna občinska seja, zahtevalo se je od vlade, da prepove sestanek in sklenilo pozvati 200 buršev, da zapode slovenskega klerikalnega zmaja iz Velikovca. Nemško liberalno časopisje je celo pisalo, da preti Velikovcu od Slovencev gospodarski propad. Toda gospodje so postali kmalu ponižni, ko se je njihovemu prvaku zagrozilo, da bodo Slovenci bojkotirali njegovo pivo, če se ne dovoli sestanka.

Na sestanek se je zbralo čez 70 udeležencev iz vseh slovenskih dežel, le Trst in Istra nista bila zastopana. 14. aug. so se vršila sledeča predavanja:

„Koroška v zadnjih 50. letih“ (Čemer — Celovec), Dijak — cvet in sad svojega naroda (Jazbinšek — Maribor), Separatizem in dijaštvo (Munih — Gorica), Dijaštvo in populariziranje umetnosti (Šimenc — Ljubljana), Vpljivi na izobrazbo slovenskega dijaštva (Skerbec — Ljubljana), O narodni vzgoji (Jež — Kranj).

Vsi predavatelji so prav dobro rešili svoje naloge; predavanjem je sledila živahna debata.

15. aug. se je v „Narodni šoli“ v St. Rupertu predstavljala igra „Za pravdo in srce“, ki je uspela nad vse pričakovano. Zbralo se je do 1000 zavednih Korošcev iz okolice. Pred prestavo je govoril g. drž. posl. Grafenauer in razložil navzočim pomen igre. Po predstavi se je zbralo v Narodnem domu v Velikovcu toliko ljudstva, da so bili obširni prostori premajhni. Poslanec Grafenauer je navzočemu ljudstvu pokazal, kako ume liberalno in radikalno dijaštvo narodno delo, da agitira le proti katoliški cerkvi in duhovščini.

LISTEK

Ne, gospod!

(Povest H. Litrova. Iz hrv. Starogorski).

Še isto leto se je Ema imela poročiti s Hinkom P. Njen oče je najel v Trstu lepo stanovanje, kamor je Hinko pogosto zahajal, da se oddahne od napornega dela. Dogotavljal je ladjo, katero je krstil „Ema“.

Hinko je večkrat, ko je prišel pozno k nji, našel Emo mnogo mirnejšo, kakor si je želel. — Nikdar mu ni predbacivala, zakaj je prišel pozneje, nikdar ga ni vprašala, kje se je zadrževal tako dolgo, niti ga ni prosila, naj še ostane, ko je hotel domov.

Tako je prišel nek večer zelo pozno. Ema pa ni niti z eno besedico omenila, kaj ga je zadrževalo.

Ni črhnila besedice, da ji je žal, ko ji je pripovedoval, da mora radi važnega posla takoj oditi.

To ga je nemilo dirnilo — Sedel je na stol pisalne mize, ter se počel igrati s papirji, ki so bili razmetani po mizi.

Ema je med tem šla očetu javit, da je prišel njen zaročnik.

Ozigosal je njihovo „narodnjaštvo“, ki ga prodajajo v zvezi z nemškimi burši po univerzah. Razložil je namen kat. narodnega dijaštva, ki hoče na podlagi kat. resnic izobraževati slovensko dijaštvo in ga varovati moralnega propada ter delati na tej podlagi tudi za narod. V krasnem govoru je nato abit. Jež obljubil, da bo katoliško dijaštvo stalo vedno na strani ljudstva in se borilo za njegove verske in narodne pravice. Med govori se je proizvajalo tudi več pevskih točk.

Že tretje leto so se zbrali katoliško narodni abiturienti, da manifestirajo za svoje ideale, da se spoznajo med seboj in da si začrtajo pot za narodno delo.

Breg je vstal!

Zopet so pokazali vrli Bržani, v katerem taboru da so. Pretečeno nedeljo je namreč priredilo „Delavsko podporno in izobraževalno društvo“ v Boljuncu povodom otvoritve „Ljudske knjižnice“ javen društveni shod. Kljub skrajno neugodnemu vremenu — lilo je kakor iz škafa in treba je bilo vodo bresti po cestah — je prišlo na shod nad 250 naših ljudi ter okoli 40 nasprotnikov pod vodstvom dr. Mandiča iz Trsta in župana Pangerca iz Doline.

Posebno moramo pohvaliti naše vrle Dolince, organizirane v mladem, a vrlo napredujočem „Slov. kat. izobr. društvu“, da so prišli v največji plohi v tako polnem številu — 80 mož in mladeničev. Vsa čast jim! 30 somišljenikov iz Sv. Ivana je bilo že na potu v Boljunc, a so se morali vsled groznega naliva vrniti. Prav iz tega vzroka niso mogli priti tudi naši Škedenjci.

Na shod sta bila kot govornika povabljeni med drugimi tudi g. Terseglav in podpredsednik „Slov. dijaške zveze“ g. Puntar. Vsled naliva nista mogla priti v pravem času.

Shod je otvoril društveni predsednik, pozdravil navzoče in se jim zahvalil za obilno vdeležbo ter podal na to besedo g. kapelanu Vovku iz Doline. Le-ta je govoril o knjižnicah. — Opisoval je svetovne, mestne, potovalne, župnijske in društvene knjižnice. Razložil je pomen vseh teh knjižnic in konecno je govoril o dobrih in slabih knjigah. Z burnim odobravanjem in ploskanjem se mu je navzoče občinstvo zahvaljevalo za lepe besede.

Nato je govoril urednik Cenčič o pomenu časopisja. Časopis je res velesila, ki ji skoro ni para.

Stari gospod, ki ni imel rad molčočih ljudi, je razvil govor.

„Včeraj si pa prišel zelo pozno. Si imel mnogo posla“.

„Da“, odvrne mladi mornar. Luka je polna ladij in posla je dovolj.“

Med tem vzame v roko papirček, ki je ležal na mizi in ga začne natančneje motriti smehljaje se svoji zaročnici.

„Kaj pomeni to, draga Ema? Ali se vežbaš v pisanju, ali pa v angleškem jeziku, ker si tolikokrat tukaj napisala: „No, sir!“

Ema skoči naglo in mu iztrga papir iz rok. „Vi moški morate vse vedeti. Poskušala sem pero in nič družega“.

Hinko se je nasmeljal in kmalu pozabil vso stvar, ker se mu je zdel odgovor verjeten.

Bilo je že pozno, ko se je poslovil od zaročnice in tasta.

Ulice, ki so peljale do pomola, so bile prazne, samo neka senca je sledila, prilično oddaljena od Hinka. Pri morju se vstavi mladi mornar in zavpije:

„Ema ohe!“

V tem hipu pa stopi k njemu človek, ki mu je sledil in ga vprava v angleškem jeziku, če je on lastnik ladje „Ema“.

In še predno je dobil odgovor, je udaril

Časopisje provzročila vojske in sklepa mir. Časopisje razdira prestole in gradi nove. Veliko dobrega napravi časopisje, a žal tudi veliko slabega. Zato je dolžnost vseh dobrih katoličanov, da podpirajo le dobro časopisje. Ko bi veliki apostol narodov, sv. Pavel, živel dandanes, bi gotovo postal časnikar. Nato je prešel na naše krajevne razmere, ožigosal hinavsko in protiversko „Edinost“ ter priporočal „Zarjo“. Pozival je navzoče, naj se trdno drže krščansko socialne organizacije in krepko sodelujejo. Za Cenčičem je govoril gosp. Zerbo iz Tinjana in opisoval nek dogodek, ki ga je imel z uredništvom „Edinosti“.

Zatem je govoril g. ekspozit Šonc in povdarjal, da to ni nikak „bratomorni boj“, ako se potegujemo za povzdigo ljudske izobrazbe in gmotnega stanja našega ljudstva. Navdušeno je govoril tudi tajnik društva g. Bolčič. Nato je prošil za besedo tudi g. dr. Mandič. Predsednik mu pa besede ni smel dati, ker je bil to društveni shod in dr. Mandič ni bil vabljen. Dr. Mandič se je sicer nekaj usajal, da je pravnik in da pozna društveni zakon, a konecno je moral umolkneti, ker je tudi ljudstvo bilo odločno proti temu, da bi on govoril. Na to je predsednik zaključil ta lepi društveni shod.

Shodu je sledila zabava. Z društveno zastavo in z godbo na čelu, smo šli v dolgem sprevedu v gostilniške prostore g. I. Kralji a. V tem sta pa dospela gg. Terseglav in Puntar. Ker je ljudstvo želelo slišati tudi ta dva govornika, ker je bilo v gostilni vse prenapolnjeno, take da večina ni mogla dobiti prostorov in ker so nekaj prostorov zasedli tudi nasprotniki, na čelu njim dr. Mandič, Pangerca učitelja Venturini in deželnozvojski kandidat Urbančič, kateri so očitvidno nameravali motiti našo zabavo, smo odšli zopet vsi, razun Dolinčanov, ki so odšli domov, nazaj v kapelanijo. Tam se je razvila živahna zabava, katero sta povzdignila naravnost dovršena govora g. Terseglava o izobrazbi in g. Puntarja o organizaciji, nadalje vrla svetovivanska godba in dobro izurjeni peveci. Okoli 10. ure smo se zopet dvignili in šli nazaj k g. Kraljiču, kjer smo se zabavali do 11. ure in pol.

Prišli so zopet nasprotniki in izzivali, a naši se niso zmenili za nje. To je „Prešernovec“ tako razjezilo, da so do dveh popolnoči razgrajali, govorili in kričali po boljunškem trgu. Slišali so se tudi klici: „Živjo Prešern!“ No slavni pesnik bi se gotovo dvakrat obrnil v grobu, ko bi slišal te razgrajaje.

Lep je bil ta dan in gotovo ga Boljunčani

dvakrat Hinka, kateri je padel v morje. Ko je splaval na površje je čul veslanje in zopet kriknil: „Ema ohe“.

Napadalec je med tem zginil.

Ko je prišel na ladjo, je dal obvestiti policijo in poklicati zdravnika. Ta je povedal, da rana ni nevarna.

V resnici Hinko ni občutil nobenih bolečin in je spal povsem mirno. Drugi dan je pisal tustu in mu povedal dogodek. Prosil ga je, naj Emi ne pravi ničesar.

Kapitan Mainoni se ni mogel povsem premagati, da ne bi Ema opazila njegove razburjenosti, ko je čital pismo.

„Ali se je dogodila kaka nesreča oče?“ — ga vpraša Ema. „Pismo je prišlo od Hinka.“

„Ni nič hudega“, odvrne stavec, spravljajoč pismo v žep. Hinko piše, da ostane danes na ladji in da ne more priti k obedu. Grem k njemu, da vidim, kaj dela“.

„Oče, ti mi nekaj tajiš, de Ema z nekim strahom. Zakaj mi ne pokažeš pisma?“

„Zato, ker ti ne smeš vsega vedeti, odvrne Mainoni kakor v šali.“

„Pokaži mi pismo oče!“ je silila Ema. „Spala sem zelo nemirno, nekaj sem slutila.“

„Kaj tvoje slutnje, dete. Pomagaj mi raje obleči to suknjo. Vrnem se za pol ure in ti vse

n Splošen štrajk je vprizorilo delavstvo v krajskih papirnicah. Delavstvo hoče doseči zboljšanje svojih bednih razmer. Čuditi se je le, da ni štrajk že pred izbruhnil. Saj so razmere bile take, da ni bilo ne za živeti, ne za umreti. Nekateri nadzorniki so psovali delavce kakor pse. Plače delavk so bile povsem nezadostne, včasih samo 80 do 90 vinarjev na dan. One pa ki so delale na akord, niso zaslužile niti toliko. Veliko boljše kakor lastnica papirnih tovarn bogata „Leykamova družba“ plačuje svoje delavce ubogi in zadolženi kmet. Sedanji štrajk je torej popolnoma opravičen. Niso bili merodajni za štrajk ne politični in ne narodni razlogi. Lakota je prignala delavstvo v štrajk in so morali pustiti delo vsi skupaj brez razlike strank in mišljenja. Poslanec Dr. Sušteršič je daroval štrajkujočemu delavstvu 100 Kron. Razna županstva so že pritiskala na osrednje vodstvo tovarn, naj napravi konec tem neznosnim razmeram. Število štrajkovcev znaša 1200 in je to največji štrajk, kar jih je bilo na Kranjskem.

n Angleški Kralj Edvard je obiskal dne 12. t. m. našega cesarja, ki biva sedaj v svojem letovišču Ischl. Ob 10. uri predpolne je pridrdral dvorni vlak na kolodvor, kjer je pričakoval naš cesar, oblečen v monturo angleškega maršala, kralja Edvarda, ki je nosil avstrijsko maršalsko uniformo. Vladarja sta se prav pristržno pozdravila. Pri dvornem obedu sta povdarjala prijateljstvo med obema vladarskima hišama in državama. Naslednjega dne se je odpeljal kralj Edvard naprej v Marijine toplice.

n „Edinost“ je že večkrat pisala, da je nemumno nazivati izobraževalna društva v krajih, kjer prebivajo sami katoličani, katoliška izobraževalna društva. Nam se pa to zdi čisto pametno. — Če smejo liberalci nazivati društva v izključno slovenskih krajih „slovenska bralna društva“, „slovenska pevka društva“, „slovenske čitalnice“, smemo tudi mi, ki se ne sramujemo javno priznati, da smo slovenski katoličani, nazivati svoja društva „slovenska katoliška izobraževalna društva“ ali podobno.

n Kje je hinavstvo? Pod tem naslovom je prinesla „Edinost“ daljšo notico, v kateri se zaletava v urednika Cenčiča, ker je na nedeljskem shodu v Boljuncu dejal, da je „Edinost“ hinavska in protiverska. Prosimo vas, gospodje, ali to ni hinavščina, če se na eni strani trdi: „Mi nismo proti veri“, na drugi strani se pa hujska proti veri, proti papežu, škofom in duhovščini ter se priporoča protiverske časopise, kakor so „Svobodna Misel“, „Omladina“ itd.? — „Edinost“ trdi, da je govornik dejal, da ona odvrta ljudi od katoliških ustanov. Resnica je, da „Edinost“ to dela, laž pa, da je govornik to rekel. Priča temu so vsi zborovalci.

„Edinost“ piše dalje: „Pač pa konstatujemo, da mi nismo nikdar odvrtači nikogar od katoliških ustanov (Sram vas bodi patentirani hinavci!); pač pa smo, odvrtačamo sedaj in bomo vsikdar odvrtači od društev, ki imajo očitno protinarnodno tendencijo! Mari pa je naša krivda, da vse ustanove, ki jih ustvarja pri nas struja, katere emiser je dotični govornik, imajo protinarnodno tendencijo?!“ Lažnjivci! Pridite na dan z dokazi, če ima katero izmed naših društev „protinarnodno tendencijo!“ Vsako društvo je stokrat bolj narodno, kakor pa vsa vaša skupaj. Kdor je zmožen zatajiti svojo vero, je desetkrat bolj zmožen zatajiti tudi svojo narodnost!

Ali je to narodno, da kupujejo tržaški voditelji pri laških trgovcih, čeprav imajo bližje slovenske trgovce, kjer se dobi vsaj tako blago, če ne boljše in cenejše? Ali je to narodno, da pošilja „Edinost“ tudi okoli slovenskih strank moža, ki ne razume besedice slovensčine, da prosjači za inserate? Ali je to narodno, da dostavlja „Edinost“ tudi slovenskim strankam račune oglasov v blaženi italijansčini? Ali je to narodno, da si slovenski odvetniki-zastopniki v tržaškem mestnem zastopu ne upajo govoriti slovenski, da ne bi izgubili svoje klijentele, kakor se je izrazil odlični politik — naš nasprotnik — napram neki deputaciji? Vprašamo vas, ali je tako postopanje narodno? Hinavci, izderite najprej bruno iz lastnega očesa, potem še-le iščite smet v očesu svojega bližnjega!

n Beseda „Amico“. Pred 14 dnevi je priredila „Nar. del. organizacija“, za katero mi nimamo nobenih posebnih simpatij, neko slavnost, ki se je pa razvila v vseslovensko manifestacijo tržaških Slovencev. Ker so bile ob tej priliki nastale tudi demonstracije, so o slavnosti pisali nele slovenski, ampak tudi laški in nemški časopisi. Potrebo je čutil pisati o tej slavnosti in označiti svoje stališče napram tržaškimi Slovincem tudi „Amico“ in sicer na tak način, da smatramo za sveto svojo dolžnost, da damo temu pisanju primerne odgovora.

Na trditev „Amico“, da je odgovorilo tržaško meščanstvo na slov. demonstracijo z veličastno manifestacijo v prilog italijanstvu Trsta, ni vredno odgovarjati, ker to ve ves svet, da je proti Slovincem demonstriral le z iredentističnimi idejami napojeni izvržek laškega ljudstva. Če se „Amico“ ponaša s takim meščanstvom, ga pomilujemo.

Govori dalje o gostoljubnosti Trsta! Kadar koli se hočemo Slovenci v Trstu pokazati kot narod, se kaže gostoljubnost naših laških someščanov proti nam v zabavljanju, metanju kamenja, polaganju petard itd. Mogoče da imajo v Kalabriji take pojme o gostoljubnosti, pri nas izgleda le ta nekoliko drugače.

„Amico“ smatra nas Slovence tu v Trstu le kot gostje. Že večkrat je ponovil „Amico“ to zgodovinsko laž. Naj si „Amico“ zapiše enkrat za vselej za uho, da mi Slovenci tu v Trstu nismo samo goste, ampak že stoletja naseljen narod, ki imamo iste pravice kot Italijani.

Kakor mi ne branimo Lahom, da prirejajo po mestu svoje manifestacije, tako tudi obhodi Slovencev niso izzivanje nobene narodnosti. Mi se poslužujemo svojih pravic, ki jih imamo kot narod, ki ima v Trstu svojo starodavno domovinsko pravico. Tu smo na lastni zemlji in smemo delati vse to, kar nam se zljubi.

Višek je dosegel „Amico“ v neki drugi notici kjer zamerja laškimi socialistom, da se niso združili z iredenti in demonstrirali proti Slovincem. Iz tega sklepamo, da želi „Amico“ zveze vseh laških strank ne glede načela, ko gre proti Slovincem. Mi bijemo hud boj z našimi slov. tržaškimi liberalci. Toda naj ve „Amico“: v boju proti našim narodnim svetinjam združeni iredentisti, laški socialisti in laški — katoličani, bodo našli tudi — združene vse Slovence.

n „Amico“ še vedno vstraja pri svoji trditvi, da „ščavi“ ni nikaka psovka, ampak da nas Slovane imenujejo Lahi tako le v svojem narečju. Mi odločno protestiramo proti temu. Za nas je „ščavo“ psovka, in mi se ne pustimo s „ščavi“ nazivati od nikogar, najmanj pa od enga „Amico“-ta.

n Pomiloščenje. — Cesar je povodom svoje šestdesetletnice pomiloštil mnogo jetnikov, med temi vse, ki so kaznovani radi razžajenja Veličanstva. Tudi je odpustil 752 jetnikom ostanek kazni.

n Avstrijska eskadra je priplula v soboto v našo luko in se tu usidrala radi proslave cesarjevega rojstnega dne. Vsega skupaj je bilo 26 ladij, med njima 10 vojnih ladij in 16 torpedovk. Po cesarjevi slavnosti je odplula eskadra na dalmatinske vaje.

n Stokronski cekini se izročje sedaj prometu. Imeli bomo torej zlat denar po 10, 20 in po 100 kron.

n Nova vrsta cigaret in smodk. Minoli ponedeljek se je začela prodajati nova vrsta cigaret „Kaiser“ in „Coronas“ ter smodka finije vrste „Coronas, cigareta „Kaiser“ bo stala komad 4 stotink, „Coronas“ 12 stotink, smodka „Coronas“ komad 70 stotink.

n Velik štrajk v Italiji ponesrečil. Nahujskani o socialnih demokratov so vprizorili poljski delavci okrog Parme, Forli, Ravene in drugod po Italiji štrajk za časa najhujšega dela na polju. — Namen socialnih demokratov je bil ugonobiti kmečki stan. Ni se jim posrečilo. — Organizirani kmetje so vendar le spravili vse poljske pridelke pod streho. Kupili so si obilo strojev in spravili delo pri žetvi in mlatvi. Na tisoče delavcev je sedaj odpuščenih iz službe in brez kruha. Ne kaže jim drugega nego izselitev. Tu se je kazala zlobnost socialne demokracije in moč organiziranih kmečkih zvez.

n Imenovanje Trgovinski minister je imenoval g. Ivana Cibic, računarskim asistentom pri tukajšnji c. kr. pomorski vladi.

n Španski kralj in kraljica nameravata obiskati prihodnji mesec Avstrijo. Dne 24. septembra se mislita pripeljati na Dunaj in potem ostati vsega skupaj v Avstriji okoli štiri tedne.

n Hči francoskega predsednika Fallières je bila civilno in cerkveno poročena. Pri prvi poroki so bili navzoči tudi ministri, pri slednji pa samo Fallières, njegova soproga, znanci in ves diplomatski zbor, med njimi avstrijski poslanik grof Khevenhüller. Svobodomiselvec seveda grozno peče, da se je cerkvenega obreda udeležil predsednik republike, ki je podpisal protiverske postavbe. Iz cerkvenega stališča je pripomniti, da Fallières sme prisostvovati cerkvenim obredom, ker ni javno in imenoma izobčen iz cerkve. Cerkvna praksa je pač zelo mila in tolerantna in se v tem oziru zelo razlikuje od prakse svobodomiselvev.

n Družinska Pratika za prihodnje leto 1908. je ravnokar izšla in se dobi odslej nadalje v Ljub-

ljani v Katoliški Bukvarni, Prodajalni katol. tisk. društva, dalje v trgovinah Ant. Krisper, Vaso Petričič in J. Kordik na drobno po 24 vin., izvod (pošta 10 v več) na debelo pa po 18 kron 100 komadov. Založništvo razpošlje Družinsko Pratico brezplačno na ogled vsem našim društvom širom Slovenije, obenem pa jih naprosi, da seznanijo z njo vse svoje člane. Ko bi je katero naše društvo ne prejelo, naj jo kratkim potom zahteva po dopisnici, naslovljeni na založništvo Družinske Pratique v Ljubljani. Na deželi se dobi naša Pratika v vseh knjigarnah in trgovinah. Koder je še ni, naj jo naši somišljeniki odločno zahtevajo. Ako bi je pa vkljub tem doma ne mogli dobiti, naj jo po več skupaj naroče v Ljubljani. — Pri nakupu naj vsak izrečno zahteva „Družinsko Pratico“ s podobo sv. Družine in s krasnimi trobarvnimi slikami Lurske Matere božje, papeža in cesarja ter Katoliške Bukvarne. Edina ta Pratika je prava naša Pratika, katera naj najde letos pot v vsako slovensko hišo!

n Jetika v Trstu. — Dasi gre zadnja tri leta nekoliko na bolje, je vendar jetika v Trstu še tako razširjena, da se bodo morali vsi, ki jim je mar javno zdravstvo, še veliko proti njej bojevati. Na Nemškem umre od 10.000 prebivalcev samo še 20 na leto za jetiko, na Angleškem pa še manj; v Trstu pa zahteva jetika vsako leto nad 900 žrtev, to je 45 mrličev na vsakih 10.000 prebivalcev. V Trstu je umrlo minolo leto vsled jetike 35 oseb, je 36 od sto vseh mrličev. Najhujša gnjezda za jetiko so staro mesto, nekateri deli pri sv. Jakobu in Barriera vecchia, kjer je prebivalstvo natlačeno po tesnih in zaduhlih stanovanjih brez zraka, brez svetlobe in brez — snage.

n Esperantski kongres, to je shod učenjakov, ki bi hoteli uvesti nov umeten mednarodni jezik „esperanto“ se je vršil ta teden v Draždanah na Saksonskem. Pokrovitelj je saksonski kralj Friderik Avgust, ki je tudi dovolil, da se je uprizorila v tem jeziku igra v dvornem gledališču.

n Za električni promet na alpskih železnicah pride železniško ministrstvo v kratkem na dan s projekti, ker so že preiskane potrebne vodne moči. Najprej bo elektrizirana železnica Attnag-Selzthal, potem proga preko Arlberga, nato Trst-Opčine.

n Najboljša dunajska ura je javna ura v stolpu dunajskega magistrata. Postavljena je bila leta 1886. in kaže ves čas najbolj zanesljivo med vsemi dunajskimi javnimi urami. Sedaj jo popravljajo, stroški so proračunjeni na 1300 Kron.

n Trta je letos v tržaški okolici lepo obrodila. Ponekod je skoro več grozdja nego perja.

n Novo vojaško kopališče. Vojaško kopališče pri svetilniku podrejo. Zgradijo pa potem na odprtem morju blizu tam, kjer se sedaj nahaja kopališče „Fontana“, ki tudi izgine, kopališče iz lesa. Pomorska oblastnija razpisuje natečaj za to gradnjo. Stroški so proračunjeni na okolu 100.000 kron. To kopališče bo namenjeno vojaštvu, v gotovih urah pa bo odprto tudi občinstvu.

n Vseslovensko učiteljsko zvezo so ustanovili na vseslovenskem učiteljskem kongresu v Pragi. Zveza šteje 25.000 članov in je „svobodomiselná“.

n Žalostna posledica „šagre“. — V Vodnjanu je bila prošlo nedeljo šagra — ples, ostanek iz časov benečanskega gospodarstva. Že na plesu sta se sporekla Simon Bankovič in Matej Vrtačič. Ko sta se vračala domov v sosedno vas, sta se na poti dejanjski prijela ter je zasadil Bankovič Vrtačiču nož v srce, da je ostal na mestu mrtev. Bilo mu je šele 30 let. Zapušča udovo in troje majhnih otrok. Morilec, ki je 26 let star, so izročili sodišču.

n Grad Miramar. Ker prišla včeraj v Miramar nadvojvodkinja Marija Jožefa s svojim mlajšim sinom Maksimiljanom, bosta do daljne odredbe grad in park za občinstvo zaprta.

n Za trgovsko in pomorsko sodišče je imenovala vlada vendar enkrat tudi štiri slovenske, oziroma hrvatske prisednike. Pravijo, da je trgovska zbornica protestirala proti temu imenovanju.

n Bik ga je nabodel na roge. Janeza Zupančiča posestnika iz višnjegorske okolice je zbesnel bik nasadil na roge in ga tako obdelal, da je Zupančič v novomeški bolnici umrl. Zupančič zapušča 11 otrok.

n Nove vojaške bluze sivkaste barve iz surovega platna (evillh) bode upeljala vojna uprava tudi za pehoto ob poletnem času. Bluze bodo imele ležeči ovratnik in se bodo nosile brez kravate na vajah, pri delu in vojašnicah. Bluze pridejo bržčas že drugo poletje v porabo. Ta olajšava bo pač dobro došla za vojake-pešce.

n C. kr. namestništveni svetnik v Trstu razglašá: Po §§ 73, 93 zakona 16/12/06 drž. zak. 1. ex 07, oz. po min. naredbi 1/7/08 drž. zak 127. so delodajalci obvezani prijaviti svoje privatne uradnike moškega in ženskega spola, kateri so bili

v službi do dne 1. avgusta t. l. pri politični oblasti I stopinje (v Trstu pri c. kr. namestništvem svetniku) do 28. avgusta t. l.

Nameščenci, vzeti v službo po minolem 1. avgustu, imajo priglasiti se pri omenjeni oblasti v teku 4 tednov po vstopu v službo.

Priglasiti je treba vse uslužbenec z urad niškimi značajem ter sploh vse uslužbene osebe, ki morajo opravljati pretežno duševne službe, ako so presegli 18. leto starosti in še niso dovršili 55. leta starosti, ako dosega o njegovi prijemki pri istem službodajniku najmanj 600 kron na leto, in ako je za njihovo plačilo običajna mesečna ali letna plača.

Podati priglasitev so dolžni delodajalci, oz. njihovi zastopniki (očetje, varuhi) ev. pooblaščenici. Ti poslednji morajo priložiti priglasitvi dotično (kolka prosto) pooblastilo, omenivši ime in adresu pooblastitelja.

Potrebni obrazci se dobivajo z obširnimi „pojasnili“ vsaki dan od 8 ure predp. do 1 ure pop. pri c. kr. namestništvem svetniku v Trstu (v pritličju, vrata št. 20).

Za moške namaščenice je uporabljati obrazec *l m* (na belem papirju) za ženske namaščenice pa obrazec *l w* (na modrem papirju).

Za vsakega namaščenca je izpolniti dva enako glaseča obrazca.

Priglasitve je predložiti za vse namaščenice, ki imajo opravila v istem obratu skupno.

n Zažgal, ker je hotel, da pride v časopise. Iz Toulona poročajo: Tovarna smodnika v Milhaudu je v soboto pričela goreti, a so ogenj kmalu pogasili. Zažgal je neki delavec Pulicani, ki je dejal, da je ogenj zanetil vsled tega, ker je hotel, da o njem pišejo časopisi.

n Jubilejne dopisnice dobimo kmalu. Imele bodo slike cesarja Franca Jožefa v temnorjavni barvi.

n Perite grozdje pred uživanjem. Te dni je umrl šestletni sinček lekarnarja Peniča iz Zagreba, ker je zobal grozdje, ki je bilo poškopljeno z modro galico proti peronospori.

n Morilec vipavskega dekana Erjavca Viktor Pangerc, kj se nahaja v preiskovalnem zaporu v Ljubljani, je bolan, muči ga stara njegova bolezen — jetika.

n Zopet umor. V nedeljo zvečer je nastal v S. Caterina prepir med nekaterimi gosti v krčmi „Adolf.“ Prepričanje se je nadaljevalo tudi na cesti in tu je neki italijanski dninar Fortunat Fattor zabol v trebuh nekega Karla Fürsta, 34 let starega slikarja. Zločinec je zbežal, a ga je policija naslednjega dne prijela. Ranjenca, ki je baje Slovenec, so ponesli v bolnišnico. V torek se je še poročil na smrtni postelji radi svojih nezakonskih otrok. Kmalu po poroki je Fürst izdihnil.

n Kōpniški stotnik pomiloščen. Čevljar Viljem Voigt, takozvani kōpniški stotnik, je že pomiloščen. Obsojen je bil na 4 letno ječo, a je sedel samo 20 mesecev. Doma so mu priredili slovesen sprejem. Dobil je na tisoče čestitk. Pravijo, da se kmalu poroči; tako časti svet goljufa.

n Listnica uredništva. Vsled preoblegga gradiva nam mnogo dopisov ni bilo mogoče priobčiti. Kar bo še aktualnega, prinesemo prihodnjič. Brez zamere! — G. dopisnik iz Povirja. Oglasite se prej ko mogoče v našem uredništvu.

Jz okolice.

o Slovesno je obhajalo kat. slov. izobraževalno društvo v Škedenju cesarjev rojstni dan. Na predvečer, 17. t. m. je godba iz Sv. Marije Magdalene spodnje svirala budnico po vasi. Potem pa se je vršil pri prosti vstopnini lep koncert na vrtu gostilne Sancin (Čemot). Vrt je bil ves v zastavah in lampijonih. Lep je bil pogled na dolgo mizo, za katero je sedel 50 glasov broječi mešani zbor, deklice oblečene vse v belo obleko. Še bolj nego oko pa se je uho naslajalo ob krasnem petju mešanih in moških zborov in kvartetov. Iz najmočnejšega forte se je razlivala pesem v najlepši pianissimo. Hvala zato gre g. pevovodji Rudolfu Sancin, ki je znal v kratkem času tako izvežbati preproste ljudi. Vrt je bil natlačeno poln poslušavcev, samih Škedenjcev, ki so z viharnim ploskanjem zahtevali ponovitev vsake pesmi. In tako je ljudstvo očitno obsodilo tiste, ki so hujskali z najnesramnejšimi lažmi proti društvu; društvu samo pa je s to prireditvijo si pridobilo simpatije vseh trezno in pošteno mislečih Škedenjcev n je pokazalo pred vsem svetom, da je popolnoma slovensko. Koncert se je vršil do 3. ure zjutraj, seveda brez običajnega „plesa.“ Hvala tudi g. Baziliju Sancin (Verbič); dijaku pazinske gimnazije, ki je precizno vodil moške zборе.

Na 18. t. m. ob 8. uri pa je bila slovesna zahvalna sv. maša za cesarja, ki so se je vdeležili vsi javni funkcionarji v državni službi in ki je pri nji prepeval pevski zbor izobraževalnega društva.

o Strašna eksplozija v škedenjskih plavžih. Očividce nam piše: V sredo, dne 19. t. m. ob 4. uri zjutraj me je prebudil strašen pok in šumenje iz trdnega spanja. Postelja se je tresla pod menoj. Mislil sem, da je zunaj silna burja, a bilo je vse mirno. Ko pa pogledam proti plavžem, zapazim goste oblake belega dima in strašno šumenje. Hitro sem bil prepričan, da se je zgodila velika nesreča. In zares mi je potem povedal neki mojster, da se je zgodila eksplozija v dvorani strojev, ki pihajo segret zrak v peči. V dvorani strojev so bili okoli 4. ure strojevodja s pomagačem, mojster in 2 delavca. Že poprej so neki delavci opazili, kako lastovke in vrabei, ki so gnezdili na strehi, prestrašeni letijo proč. Gotovo so že čutili smrad uhaajočega plina. Naenkrat se zablisne in strašno počii in vse je bilo v dimu in prahu. Oba delavca je zračni pritisk vzdignil pol metra visoko in jih vrgel na tla, a sta kmalu srečno ubežala. Prav tako sta jo pobrisala strojevodja in pomagač; le mojstra je kos železa vrgel pod neke cevi. Tukaj je v smrtnem strahu slišal šumenje vhaajočee pare in padajočega kamenja in železa. Že je bil gotov, da nikdar več ne bo videl svoje družine. K sreči pa je našel okno, skozi katero je skočil na prosto, ranjen na nogi. Sreča v nesreči je, da ni nobenega ubilo. Le nekega delavca na bližnjem pazniku, ki je ravno šel po stopnicah navzgor, je pok tako pretresel, da so mu roke omahnile in je padel nazaj v notranje ladjine dele in se močno pobil na glavi. Če bi se bila eksplozija zgodila poldrugo uro kasneje, ko se delavci menjajo, bi bile človeške žrtve velike.

Vzrok eksplozije je ta, ker je iz neke cevi uhajal plin, se pomešal s segretim zrakom in eksploplodiral. Šel sem sam v tovarno in sem videl vsa okna razbita, streho vso raztrgano in zidove vse razmajane. Med stroji pa ležijo debeli kamni in veliki kosi razbitega železa. Škoda je velika.

Jz Istre.

i Novi volivni zakon za deželni zbor istrski je naslov knjižici, ki je izšla v založbi tiskarne Laginja in dr. v Puli. — Brošura poljudno pojasnuje novi volivni red. Stane 1 K. Naroča se v tiskarni.

i Istrske dijake vabi neki Fran Slokovič, pravnik v Pazinu, na ustanovno skupščino ferialnega društva za Istro, ki se vrši danes v Puli. Pravi, da je bilo že na lanskem sestanku dijaštva v Pazinu sklenjeno, da se ustanovi to društvo. Dobro se spominjamo, da se vršil lanski sestanek istrskega dijaštva v znamenju protikrščanskega gibanja, zato ne moremo pričakovati kaj dobrega niti od dijaškega društva, ki se danes snuje. Delati za „narodno prosveto“ pomeni v ustih brezverskega dijaštva toliko kakor delati počasi za razkristjanjenje istrskega ljudstva.

i Iz Kort. Župnije: Korte, Pomjan, Koštabona in Kerkavec prirede dne 26. t. m. skupno romanje na sv. Goro v proslavo 50letnice lurske Matere božje in papeževga jubileja. Zato prirejeni posebni vlak odide iz Trsta ob 2.40. uri popoldan, dohod v Gorico ob 4.30. uri. Dne 27. t. m. nazaj; odhod iz Gorice ob 2.55. uri pop., dohod v Trst ob 5. uri. Romarjev je zglasenih od 3--400.

Posojilnica v Kortah prav dobro deluje. Kljub temu, da je začela delovati šele z začetku julija in da je njen delokrog omejen le na župnijo Korte, je imela že v juliju 13000 K prometa. Mislimo — jasen odgovor njenim nasprotnikom!

Kmečka gospodarska zadruga v Medoših pri Kortah deluje od 10. julija. Takoj prvi mesec je bilo nad 6000 K prometa. Prodala je že nad 200 hl vina. Občudovati moramo vstrajnost in delavnost tamošnjih posestnikov, ki vodijo skoro sami knjigovodstvo, sami dopisujejo in pošiljajo ter naročajo blago. Podnevi delajo na polju zvečer pa računajo in pišejo do 11. ure! Po zimi jih je g. župnik učil računstva in jih nekoliko uvedel v knjigovodstvo, nato so šli k sv. Ivanu na zadružni kurz — sedaj pa si upajo sami voditi gospodarsko zadrugo. Pač krasno izpričevalo nadarjenosti našega ljudstva!

i Iz Zgornje Istre nam poročajo. Pretečeno soboto (8. t. m.) je pobila toča vse poljske pridelke v vaseh Gaberk, Pregarje, Huje, Zajelšje Celje in Harije. Ljudje ne pamtijo tako hude toče. Poprej suša — sedaj pa toča, to je res za obupati.

i Proti ponarejenemu vinu v Istri. Vkljub zakonu z dne 12. aprila 1907. še v Trstu vedno bujno

cvete industrija izdelovanja umetnega vina. Nedavno so naložili tri parnike takega strupa za angleško Malto v Sredozemskem morju. Hektoliter „vina“ so ti „vinorejci“ prodali po osem kron! Z ozirom na to so istrske občine, ki najhujše občutijo vinski krizo, začele sprejemati resolucije, s katerimi pozivajo vlado, da že vendar enkrat prične izvrševati vinski zakon ter nastavi kletarske nadzornike. Dobro bi bilo, da bi se temu gibanju pridružile vse slovenske in hrvaške občine.

Redka priložnost!

Prodajalna katoliškega tiskovnega društva v Trstu, ulica delle Poste št. 9 (pri veliki pošti) ima sedaj na prodaj krasne jubilejne **podobe sv. očeta Pija X** Podobe so velike, izdelane po najnovejši fotografiji sv. očeta v tem jubilejnem letu. Delo izvršeno na platno in v lepem pozlačenem okvirju je gotovo prava krasota v vsaki sobi ali dvorani. Nikar ne zamudite te res lepe priložnosti, naročite in kupite te krasne podobe, dobite jih tako po ceni, kakor v nobeni tovarni ali prodajalni.

Jz Krasa.

k Tomaj. Za zavod „Elizabetišče“ so darovali: P. n. gg.: J. Tavčar, župnik pri sv. Trojici 50 K; Peter Dolmassi, trgovec v Trstu, 35 K; neimenovani v Gorici 30 K; Anton Rebek, okrajni glavar v Sežani 25 K; Matija Sila, kanonik-dekan v Tomaju, 20 K; Henrik Šonc, vodja semenišča v Trstu, 20 K; vojni minister na Dunaju 20 K; Ribard Smolej, kaplan v Železnikih, 17 K; Ignacij Salehar, župnik v pokoju 15 K; Anton Koruza, župnik, 15 K; Anton Košir, župnik, v Tinjanu, 15 K; J. Kalan, župnik v Zapogah, 13 K; Magda Babnik, 8 K.

Po 10 K so darovali: Jvan Tiringar, kaplan v Tomaju, Josip Grašič, župnik z Beramu; Josip Krančič, župnik na Repentabru; Simon Zužek, župnik v Vodica. Anton Kocijančič, župnik v Mirni; Leopold Orel, kmet v Šepuljah.

Po 6 K: Anton Poljšak, župnik v Bevkah; Vaclav Vaňdrašek, župnik v Ambrusu; Tomaž Kajdiž, stolni kanonik v Ljubljani.

Po 5 K: Anton Klodič pl. Sabladolski v Gorici, Franc Javšovec v Ljubljani; Dr. Albert Rumer, notar v Sežani, Janez Karlin, župnik v pokoju, Nikolaj Križaj, župnik v Ovsišču; Josip Golmajer, župnik v Vačah, Karol Lenasi, župnik v Košani; I. Janežič, profesor v Ljubljani.

Po 4 K: Dr. Avgust Gregorič, zdravnik z Sežani; Janez Pfajfar, župnik v Javorjah; Franc Gornik, dekan; Franc Brulec, župnik v Vel. Dolini; Ljudmila Žmitek, postarica v Kropi.

Po 3 K: Anton Križman, kaplan v Sežani; Evgen Trbunovič, župnik v Vel. Loki; Štefan Jenko, župnik v Podgrajah, Julij Wardo, župnik v Bazovici; Franc Schweiger, župnik v Lenkoveu.

Po 2 K: Franc Sever, župnik pri Sv. Lenartu, Alojzij Kumer, dekan v Stari Loki; Josip Zelnik, župnik v Čemšeniku; Gregor Jakelj, župnik pri Sv. Petru, Karol Čuk, kaplan na Jesenicah; Anton Verbaj, župnik v pokoju v Ljubljani; Josip Knavs, kurat v Koprivi; Josip Pfluger, stolni kapltular na Dunaju; Valentin Bergant, župnik v Kandiji, Jožef Ložina, župnik v Slavini; J. Lavrič, župnik v Logatcu; Jakob Mrak, župnik v Naklem; Matej Rihar, dekan v Šmartnem; Matija Kadunc, župnik v Preloki; Benedetič Sigismund in Sfelejoj Alojzij, vojaka.

Po 1 K: Jernej Klinc, župnik v Javorjah, Ivan Noč, kaplan v Št. Janžu; Franc Krhnc, kaplan v Toplicah, Jakob Ukmar, kaplan v Trstu.

Bog povrni stotero vsem blagim dobrotnikom! — Vspomin jubileja Nj. Veličanstva, presvitlega cesarja Franca Josipa I. se otvori letos 1. novembra tudi nova gospodinjska šola v našem zavodu, ki je za domače gospodinjstvo velike važnosti, kajti do sedaj na Primorskem še ni bilo take šole. Predstojništvo se iskreno priporoča vsem plemenitim rodoljubom, da tudi v prihodnje bla-

govole podpirati zavod, ki se je moral vsled nove zgradbe zopet obremeniti.

Za preblage dobrotnice se moli vsaki dan z nedolžnimi otročiči, ter se bere vsaki prvi petek sv. maša v čast presv. Sreca Jezusovega v domači kapelici, da jim Isto povrne njihovo dobroto.

Tomaj, 13. avgusta 1908.

Predstojništvo Elizabetišča.

k Iz Zgonika. — Dolgo pričakovani dušni pastir je došel k nam v četrtek 30. julija. Sprejem je bil prav slovesen in prisrčen. Želimo novemu g. župniku obilo zdravja, da bi mogel delovati pri nas veliko let v blagor naš časni in večni.

Dne 3. avgusta smo imeli pri nas pogreb Marijine hčere Jožefe Čuperla. Umrla je po dolgi mučni bolezni, katero je prenašala s izgledno potrpežljivostjo. Takega pogreba pri nas ni še bilo. Prihitela je spremit drago sestro k večnem počitku Marijina družba tržaška v društveni obleki, katere članica je bila ranjka. Udeležile so se pogreba tudi belo oblečene Marijine hčere iz Vel. Dola s svojim voditeljem, vlč. gosp. Leopoldom Strubeljnom. Ganljivo se je poslavljala na pokopališču od ranjke Pepine članica tržaške Marijine družbe. Blagor dekletom, ki žive pod varstvom Marijinim posebno v Trstu. Presrečno umira v naročju ljube Matere svoje Marije.

Povodenj pretečeni petek je napravila tudi pri nas veliko škode. Razdrila je poti, zaplavila vinograde, odnesla iz nekaterih njiv zemljo s pridelki vred.

Iz Amerike.

a Harry Thaw bankeroten. Iz New Yorka poročajo, da je Thaw, ki je umoril arhitekta Whita in je bil v obravnavi proglašen za blaznega nad premoženjem proglasil konkurz. — Stroški obeh obravnav so znašali tri milijone mark. Baje je konkurz samo zato naznanjen, da bi se ženo Thawove prisililo do ločitve.

a Kaj zmore ameriška reklama. Neki dnevnik v Chicagu je nedavno priobčil sledeči oglas: «Docela nesposoben, precej breznačajen moški, šest čevljev visok, suh kakor šiba ter kozav, išče posla. Star sem 19 let, izgledam pa, kakor da jih imam 25. Komaj sem dovršil ljudsko šolo, zato pa sem poizkusil 22 različnih opravil, in sicer v le petih letih. Vrgli so me iz trgovin, iz ministrskih uradov, iz odvetniških pisarn in gospodarskih hiš, ker nisem bil za nobeno rabo. Ne glede na to, da ničesar ne znam, nič nisem in ničesar nimam — razen goriomenjenih slabih lastnosti — še kadim, igram in pijem. Popolnoma zgubljen človek sem torej in ne verjamem, da bi se mogel kdo za me zanimati. Če bi se pa kdo našel, ki bi hotel z menoj riskirati, ga prosim za naslov, da se mu predstavim. Kolikor je do memoriam vsakega odbijati. — Nadebudni mladenič je prejel nekoliko stotin pisem, s katerimi so se mu ponujale službe, in še petdeset ženitnih ponudb, kajti — tako so sklepale neveste — človek, ki tako okrito sodi o sebi, mora imeti srce na pravem mestu!

a Grozovitosti v Ameriki. V državi Illinois (severna Amerika) v mestu Springfield je onečastil zamorec eno belo ženo. Nato so nastali med belimi in zamoreci hudi boji. Okoli 16 oseb je bilo umorjenih, nad sto pa ranjenih. Zamorske hiše se bile požgane.

Razne vesti.

r Kratko ženitovanjsko potovanje. Trgovec Snellmann je prišel iz Helsingforza na Finskem s svojo ženo na Dunaj Tu se je javil policiji, da je ubežal iz domovine radi dolgov. Njega so zaprli. Ženo pa poslali domov. Bila je z njim poročena 14 dni. O svojem stanju ji ni mož ničesar povedal in on je združil z ženitovanjskim potovanjem svoj b g.

r Povodenj v Sudanu. V Sudanu je porušeni več vasi vsled dolgotrajnih nalivov. Mnogo ljudi in živali je poginilo v vodi, Sudanska železnica je vsled naliva zelo poškodovana.

r Dragocenosti perzijskega šaha. Perzijski šah je zastavil svoje dragocenosti pri ruski banki za en in pol milijona, da bo lahko okreplil svoje vojaštvo.

r Avstrijsko-ogrski vojaški zrakoplov. Oklic vojnega ministra Schönajcha, da bi se zbrala vsota za vojaški zrakoplov, je našel odmev. Od privatne

strani se je dobila vsota, ki sicer ni tako velika, da bi pokrila stroške vojnega zrakoplova, a vsekakor zadostuje, da se lahko začne z konstrukcijo avstrijsko-ogrskega vojnega zrakoplova. Avstrijsko-ogrška vojna uprava je v stanu takoj začeti z udejstvovanjem tega načrta, ker ji je nemška vojna uprava dala na razpolago načrte za vojaške zrakoplove. Vendar tega zrakoplova ne bodo sestavili po Zeppelinovem sistemu. Avstrijsko-ogrška vojna uprava se bo bržkone poslužila konstrukcijskih prednosti Parsefalovega, Julliotovega in Kapfererjevega sistema.

r Nov vodljiv zrakoplov? Krakovski „Czas“ poroča, da je tehnični vodja neke tamkajšnje tovarne za stroje. Fran Radomski, iznašel vodljiv zrakoplov. Delal je 24 let s svojim sinom, da je rešil problem in posrečilo se mu je konstruirati model, ki se je izvrstno obnesel. V poljskih krogih se je iznajdba Radomskega zelo skeptično sprejela.

Novе knjige in muzikalije

izšle v zalogi

„katoliške Bukvarne“ v Ljubljani. =

Zbirka ljudskih iger 7. in 8. snopič (skupno)

Cena K 1'60, s poštnino K 1'80. Vsebinska: Za moške vloge 1. Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta, igrokaz v 3 dejanjih. 2. Za letovišče, burka enodejanka. 3. Občinski tepček, veseloigra v treh dejanjih. — Za ženske vloge: 4. Dve materi, igrokaz s petjem v štirih dejanjih. 5. Nežka z Bleda, narodna igra v petih dejanjih. 6. Najdena hči, igra v treh dejanjih. — Napevi k igri „Dve materi“ in „Nežka z Bleda“.

Poročilo o III. slov. kat. shodu v Ljubljani

dne 26., 27. in 28. avgusta 1906. Govori posveti in sklepi, urepil Dr. Eugen Lampe. Cena K 2'80, s poštn. K 3'—

Spillmannove povesti XIV. zvezek, cena 60 v, s poštnino 65 v. Vsebinska: Prisega huronskega glavarja. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske.

Prihajač. Povest, spisal Dr. Fran Detela. — Ljudska knjižnica, VIII. zvezek. Cena 90 v, s poštnino 94 v, vez. K 1'70, s poštnino K 1'76.

Aljaž Jakob Mešani in moški zbori I—IV. zvezek po 60 v, s poštn. 65 v. Vsebinska I. zvezka: a) Mešani zbori 1. Domovini, 2. Nevesti, 3. Ne zveni mi. b) Moški Moški zbori: 4. Naša zvezda, 5. Ujetege ptiča tožba, 6. Soči.

Vsebinska II. zvezka: a) Mešani zbori: 1. Pri zibelki, 2. Cerkevica, 3. Ne tožim, 4. Oj planine, 5. Oj z Bogom ti planinski svet. b) Moški zbori: 6. Šolskodomski mladini, 7. Na bregu.

Vsebinska III. zvezka: a) Mešani zbori: 1. Psalm 118, 2. Ti veselo poj. b) Moški zbori 3. Na dan, 4. Divna noč.

Vsebinska IV. zvezka: a) Mešani zbori: 1. Ujetege ptiča tožba. b) Moški zbori: 2. Zakipi duša, 3. Dneva nam pripelji žar, 4. Pri pogrebu.

Foerster Anton. 6 Marijinih pesmi za 3 ženske ali moške glasove z orglami. Cena partituri K 1'80, s poštnino K 1'85, vsak glas po 40 v, s poštn. 45 v. Vsebinska: 1. Oznanjenje Marije Device (tri ali jednoglasno), 2. Čast Marije (tri ali jednoglasno), 3. Pozdrav Mariji (tri ali jednoglasno), 4. Marija Mati bolestna (Dvo ali jednoglasno), 5. Kraljica angelov (Triglasno.)

Foerster Anton. Praeludium in Postludium super hynunum austriacum auctoris Josephi Haydn pro organo aut Fortepiano quatuor manibus (Secondo „Ped“ e octava.) In memoriam iubilaei Suae Maiestatis Francisci Joseph I. Cena 60 v, s poštn. 63 v.

Laharnar Ivan Op. 5. Pomladanski odmevi, pesmi za sopran, alt, tenor in bas, I. zvezek. Cena K 1'30, s poštnino K 1'35. Vsebinska: 1. Naša pesem, 2. Roža, 3. Moj dom, 4. Tožba po cveticah, 5. Škrjanček, 6. Kadar mlado leto.

Laharnar Ivan. Slovenska sveta maša za mešan zbor s spremljavo orgel II. natis. Cena K 1'20, s poštn. K 1'25.

Sattner P. Hugolin op. 10 Slava Bogu. Mašne pesmi za mešan zbor. Cena partituri K 1'50, s poštnino K 1'60, glas po 40 v, s poštn. 42 v.

Grum Anton. I. venček narodnih pesmi za četverglasni moški zbor. Cena 50 v, s poštnino 53 v, 10 izvodov K 4.— s poštn. K 4'10.

Mihelčič Alojzij. Venček narodnih pesmi za mešani zbor II. zvezek. — Cena 50 v, s poštnino 53 v, 10 izvodov K 4.—, s poštom K 4'10.

Izšla je

Družinska Pratika

Dobi se v prodajalni kat. tisk. društva v Trstu.

Nova slovenska prodajalna!

Vendar enkrat imamo

 svojo prodajalno v Trstu!

Prva in edina

slovenska prodajalna

za nabozne reči!

Katoliško tiskovno društvo v Trstu

je odprlo po dolgem prizadevanju svojo prodajalno MOLITVENIKOV, ROŽNIVENCEV, SVETINJ, PODOB, KIPOV, MONŠTRANC, KELIHOV, CERKVENIH OBLAČIL, raznih TISKOVIN za župnijske urade, vse pisarniške potrebščine itd. itd. itd. Prodajalna izvršuje tudi NAROČILA IZ DEŽELE točno in hitro. — Dosedaj smo se klanjali tujcem, sedaj pa „SVOJI K SVOJIM!“

Trst - Via delle Poste 9 (pri veliki pošti) - Trst

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani

registr. zadruga z omejeno zavezo

javlja, da je svoje zastopstvo za Trst, Istro, Dalmacijo poverila

Svetku Hanibalu Skerl

TRSTU

ulica delle Poste št. 9.

Kdor hoče imeti **lepo in ceno vezane knjige** naj se potruži v knjigovoznico

Antona Biecher,

(naslednik L. Pagani-ja)

Trst, ulica Madonna del Mare 6.

Izvršuje se preprosto kakor tudi najfinije vezave knjig. — poročase preč. duhovščini

Kupite čevlje

— pri poštenem slovenskem čevljarjem mojstru —

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST

(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

— Ta mojster vam postreže po domače, — z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

ZALOGA

likerjev v sodčih in butilkah

JAKOB PERHAVC

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor

vsakovrstnih najfinjših in starih vin v buteljkah.

Postrežba točna. — Cene zmerno. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. — Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Svetko Hanibal Skerl

Trst, Sv. Ivan.

priporoča svojo bogato založeno prodajalnico jestvin in pekarno.

Pošilja na deželo tudi poštno pošiljatve od 5 K. naprej.

Posebno se priporoča čč. duhovščini.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Novo narodno podjetje

prvega odlikovanega elektrofotografskega atelje-ja

A. Jerkič Via delle Poste 10.

Slikanje izključno pri čarobni električni razsvetljavi ob vsakem vremenu tudi zvečer.

Svetovna novost!

Novo pogrebno podjetje

ulica Vincenzo Belini st. 13. (nasproti cerkve sv. Ant. Nov.)

Na razpolago so novi bogato okrašeni mrtvaški vozovi. Bogata zaloga najrazličnejših mrtvaških potrebščin. V zalogi so voščene sveče in krasni venci.

Sprejema se sprevide za mesto, okolico in tudi za prepeljavo v druge kraje in druge dežele.

Cene zelo zmerno.

Telefon 14-02.

Občno in konsumno društvo Sv. Ivan

(pri cerkvi)

registrirana zadruga z omejenim poroštvom

javlja sl. občinstvu, da je svoje prostore preustrojilo v najnovejšem sloju.

Ima na razpolago veliko dvorano v pritličju, najmodernejši pivski salon ter tri sobe rezervirane za krstve poroke in društvene sestanke.

Toči domače vino, istrsko črno, belo vipavsko, kraški teran in refošk v buteljkah.

Za obilni obisk se priporoča: Načelnštvo.

Josip Rože

Trst — mizarški mojster — Trst

Via Giulia. — Telefon št. 1971.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna stavbinska in druga mizarška dela. Posojuje tudi različne odre in scenerije za vsako igro ali koncert. Postrežba točna. Cene jako nizke.

Prodajalna

katol. tisk. društva

ulica delle Poste 9.

ima v zalogi

voščene sveče

iz tovarne

Jerneja Kopača v Gorici.

V malo dneh izide v založništvu v Ljubljani. Kopitarjeve ulice št. 6, krasno opremljena

jubilejna Družinska Pratika za leto 1909.

[Cena kot doslej 24 vinarjev izvod.]

Letošnja „Pratika“ bo presegala po svoji krasni opremi in zbrani vsebini vse dosedanje izdaje, ker bo imela poleg obilice poučnega in zabavnega berila z mnogimi slikami tudi štiri krasno izvršene slike v trobarvnem tisku: Lurške Matere božje, jubilarov papeža Pija X. in cesarja Franca Jožefa I. ter izložbo „Katoliške Bukvarne“ v Ljubljani.

Katol. slov. ljudstvo! Ta jubilejna „Pratika“ je edina naša pratika! Sezite pridno po njej; naj jo pozna vsaka še tako oddaljena slovenska hiša! — Zahtevajte pri trgovcih „Družinsko Pratico“ in ne dajte si usiliti nobene druge!

Kupujte in priporočajte le našo pratiko!

Glavno zalogo imajo: „Katol. Bukvarna“, Prodajalna „Katol. tiskovnega društva“ in nekateri večji trgovci v Ljubljani ter prodajalna tiskovnega društva v Trstu, ulica delle Poste 9.

Cena za razprodajalce pri naročilu do 100 kom. 17. vinarjev izvod, nad 100 kom. pa po 16 vinarjev.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema hranilne vloge tudi od neudov in jih obrestuje po

4 1/2 %

Davke plača hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo udje

(350) z vsem svojim premoženjem v znesku približno tri milijone kron.

Za večje vloge se tudi dajo višje obresti po ustnem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetoivanske duhovščine. — Vsak krščansko misleč Slovenec naj vlaga svoj denar le pri Ljudski hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.